

Emotsionaalne intelligentsus õenduses

2013

Kristina Selde RN

Teema valiku põhjendus

- Antud teema osutus valituks ajendatuna tähelepanekutest, et Eesti õenduspraktikas ei pöörata piisavalt tähelepanu inimlikkuse aspektile.

Uurimistöö probleemiks

- Eesti tervishoius valitseb pigem asutuse- või teenusekeskne lähenemisviis (Kaheksa sammu... 2011: 4)
- **Patsientide vajadused jäävad sageli rahuldamata (Janvest 2010: 37).**

Haigestunud inimese,
kes tunneb end sageli
nõrga, abitu ja
haavatavana, füüsilise
seisundi eest
hoolitsedes, **eiravad**
õed sageli nende
emotsionaalseid
reaktsioone
ja vajadusi
(Goleman 2000b: 200).

- Õdedelt oodatakse patsientide psühholoogiliste vajaduste märkamist ning rahuldamist (Finch 2008: 27; Janvest 2010: 37), kuid õed peavad saadud väljaõpet ebapiisavaks (Janvest 2010: 37).
- Hoolivaid suhteid oleks kergem rajada kui õe õppes omistataks tähelepanu ka **emotsionaalse intelligentsuse komponentidele** (Christiansen jt 2008: 331; Dinkins 2011: 4).

An iceberg floating in the ocean under a blue sky with white clouds. The tip of the iceberg is above the water line, and the much larger base is submerged. The tip is labeled 'IQ' in orange, and the submerged part is labeled 'EQ' in red. To the left of the submerged part, a list of skills is written in white.

**Balanced performance
& decision making**

IQ

Self awareness

Motivation

Self management

Social skills

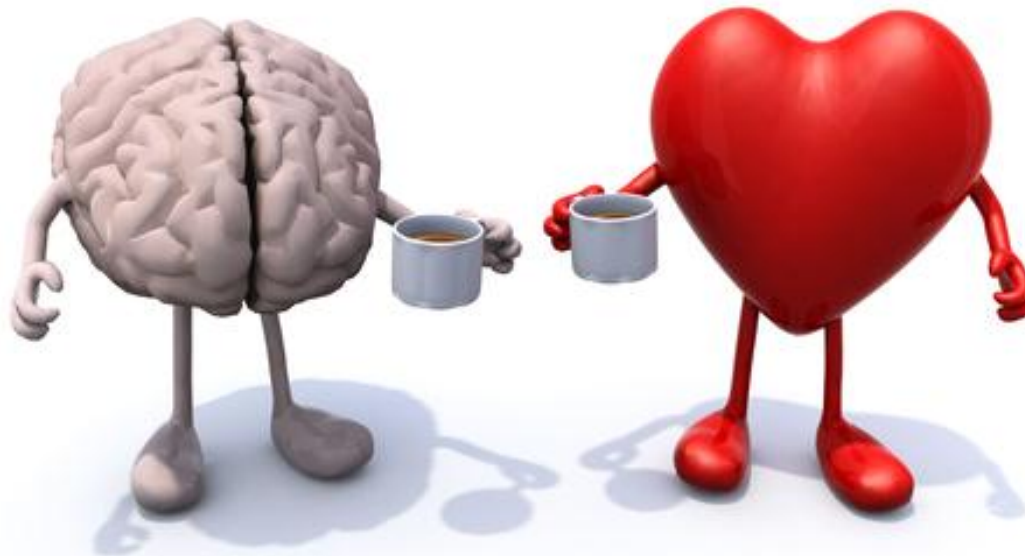
Empathy

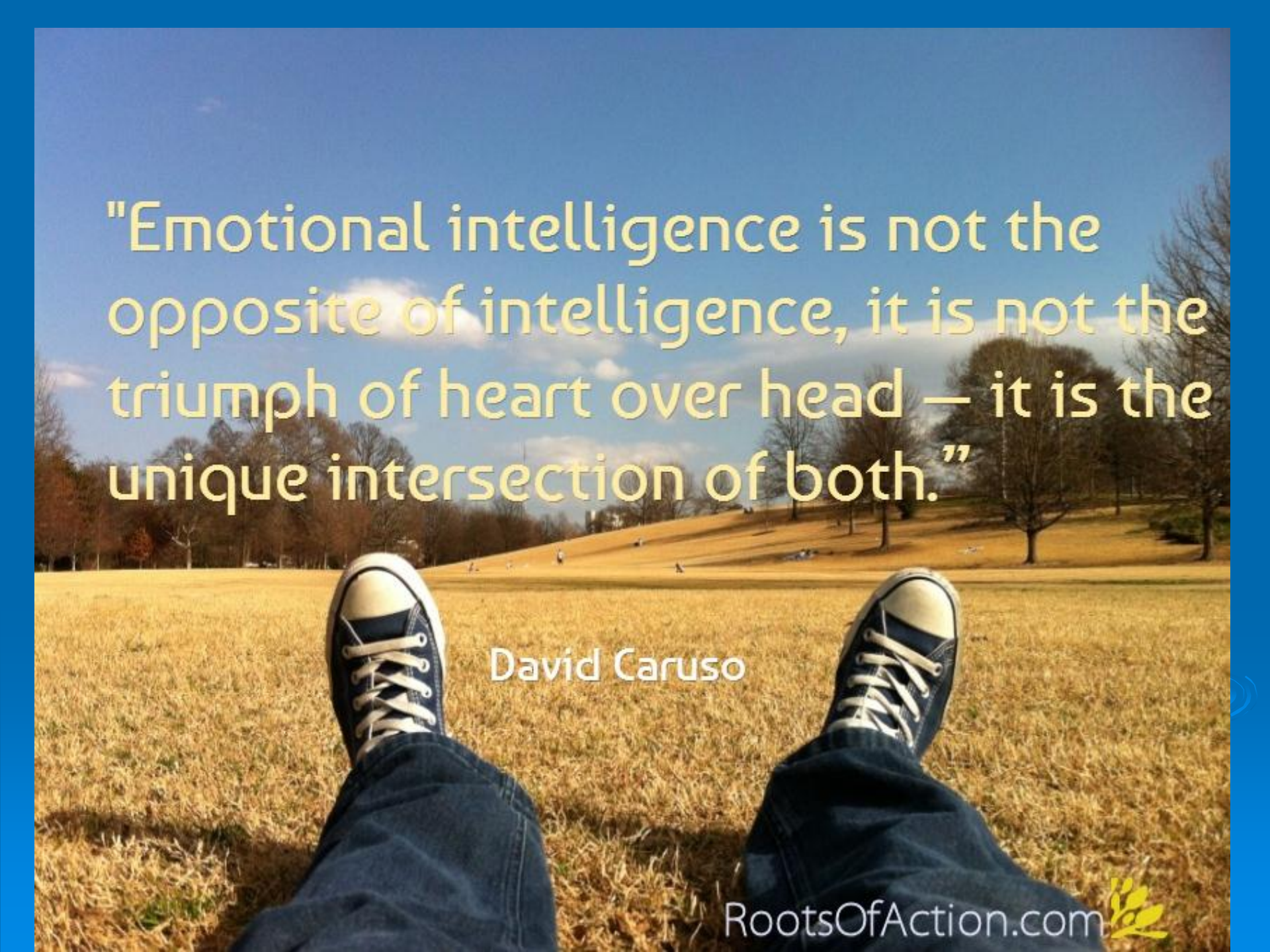
EQ

Järeldused I

Mayer-Salovey defineerib emotsionaalset intelligentsust, kui võimet tunnetada, mõista ja juhtida tundeid hõlbustamaks mõtlemist.

"Emotional intelligence is not the opposite of intelligence, it is not the triumph of heart over head — it is the unique intersection of both."

David Caruso

Järeldused I

- Emotsionaalne intelligentsus on õendusega **tihedalt seotud**.
Emotsionaalne õppimine ja isiksuslik areng on õe ametialase **pädevuse** keskmeks. Emotsionaalne intelligentsus ühendab olulised isikulised ja inimestevahelised oskused, mis toovad tervishoidu enam **paindlikkust, humaansust, kaastunnet ja kvaliteeti**.

Järeldused II

- Emotsionaalse intelligentsuse komponendid mõjutavad nii õdede füüsilist, vaimset kui käitumuslikku tervist. Emotsionaalse intelligentsuse komponendid mõjutavad organisatsioonilist õhkkonda, meeskonnatööd ja töö tulemuslikkust.

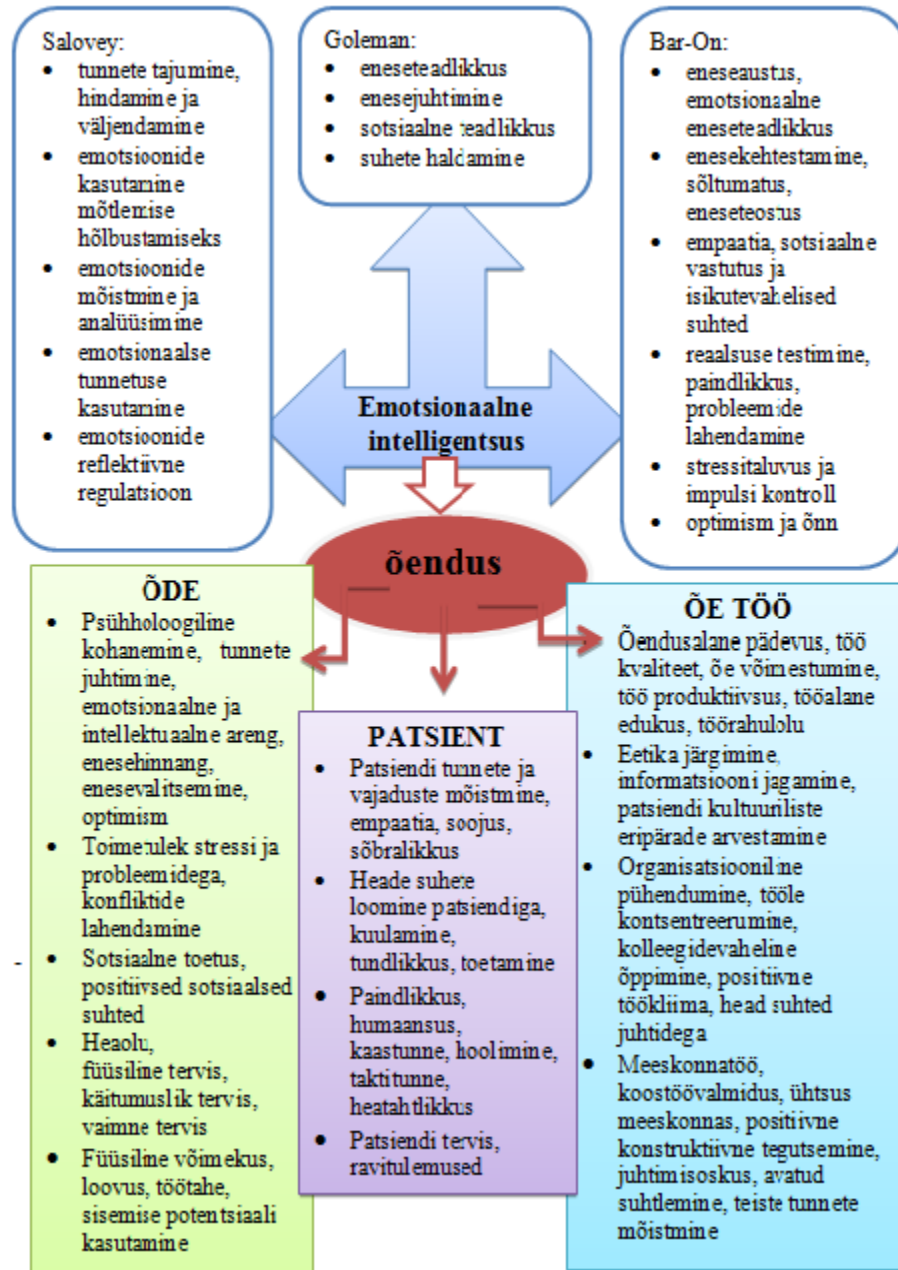

Järeldused II

- ❑ Emotsioonid mängivad õe-patsiendi suhetes olulist rolli. Emotsionaalselt intelligentsemad õed mõjutavad otseselt **patsiendi tervist** ja ravikeskkonda.
- ❑ Emotsionaalselt intelligentsematel õdedel on kergem mõista **patsiendi ootusi** ja **vajadusi**.
- ❑ Patsiendid ootavad õdedelt hoolivat ja kaastundlikku suhtumist. Õdede hooliv käitumine ning suhtlemine toob kaasa patsientide **füüsilise** ja **vaimse** tervise paranemise.

- Õed ei ole saanud piisavat **väljaõpet** hindamaks ja rahuldamaks patsientide **psühholoogilisi vajadusi**.
- Emotsionaalset intelligentsust saab **arendada** läbi interaktsiooni kaaslastega, läbi kliinilise rolli katsetuste, terapeutiliste suhete, eneserefleksiooni ja suhtlemisoskuste omandamise läbi.
- Õpetades õendustudengitele emotsionaalse intelligentsuse oskusi, **kergendab** see nende üleminekut **praktilisele õe tööle** ning vähendab tulevikus ametist loobumist.

ÕDE

- Psühholoogiline kohanemine, tunnete juhtimine, emotsionaalne ja intellektuaalne areng, enesehinnang, enesevalitsemine, optimism
- Toimetulek stressi ja probleemidega, konfliktide lahendamine
- Sotsiaalne toetus, positiivsed sotsiaalsed suhted
- Heaolu, füüsiline tervis, käitumuslik tervis, vaimne tervis
- Füüsiline võimekus, loovus, töötahe, sisemise potentsiaali kasutamine

PATSIENT

- Patsiendi tunnete ja vajaduste mõistmine, empaatia, soojus, sõbralikkus
- Heade suhete loomine patsiendiga, kuulamine, tundlikkus, toetamine
- Paindlikkus, humaansus, kaastunne, hoolimine, taktitunne, heatahtlikkus
- Patsiendi tervis, ravitulemused

ÕE TÖÖ

- Õendusalaane pädevus, töö kvaliteet, õe võimestumine, töö produktiivsus, tööalane edukus, töörahulolu
- Eetika järgimine, informatsiooni jagamine, patsiendi kultuuriliste eripärade arvestamine
- Organisatsiooniline pühendumine, tööle kontsentreerumine, kolleegidevaheline õppimine, positiivne töökliima, head suhted juhtidega
- Meeskonnatöö, koostöövalmidus, ühtsus meeskonnas, positiivne konstruktiivne tegutsemine, juhtimisoskus, avatud suhtlemine, teiste tunnete mõistmine

Ettepanekud

- Õendusalases koolituses tuleks leida väljundeid emotsionaalse intelligentsuse suurendamiseks õdede seas, asetades rõhku õe-patsiendi hoolivatele suhetele, patsiendi psühholoogiliste vajaduste rahuldamisele ning õdede stressi vähendamisele.

A photograph of a person wearing a white hat and dark clothing standing on a rocky cliff edge. The person is looking out over a vast, layered canyon landscape under a blue sky with light clouds. The foreground shows the rugged, light-colored rock of the cliff. The background shows the deep, winding canyons with various shades of brown and tan.

“Emotional intelligence is
when you finally realize it’s
not all about you.”

- Peter Stark

www.peterstark.com

Tänaan kuulamast!

